

7. Гуржій А. М. Мультимедійні технології та засоби навчання : навчальний посібник / А. М. Гуржій, Р. С. Гуревич, Л. Л. Коношевський, О. Л. Коношевський; за ред. академіка НАПН України Гуржія А. М. – Вінниця: Нілан-ЛТД, 2017. – 556 с.
8. Колісник-Гуменюк Ю. І. Формування професійно-етичної культури майбутніх фахівців у процесі гуманітарної підготовки в медичних коледжах: монографія / Юлія Ігорівна Колісник-Гуменюк. – Львів : Край, 2013. – 296 с.
9. Сірак І. П. Формування готовності майбутніх медичних сестер до професійної самореалізації : дис. ... канд. пед. наук. : спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / Сірак Інна Петрівна. – Вінниця, 2017. – 296 с.
10. Сурсаєва І. С. Формування професійного мислення майбутніх фельдшерів у процесі фахової підготовки в медичних коледжах : дис. ... канд. пед. наук. : спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / Інна Станіславівна Сурсаєва. – Вінниця, 2016. – 298 с.
11. Юдіна О. М. Психологічні особливості формування емпатійності майбутніх лікарів : автореф. дис. ... канд. психол. наук: 19.00.01 / О. М. Юдіна ; Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України. – К., 2004. – 17 с.

References

1. Babenko T. P. Doslidnytska diialnist studentiv u konteksti reformuvannia medsestrynskoi osvity / T. P. Babenko // Vyscha osvita v medsestrynstvi: problemy i perspektyvy. – Zhytomyr : Polissia, 2011. – S. 18-20.
2. Haman I. O. Bioetyka v systemi osvity i vykhovannia studentiv medykyv / I. O. Haman, N. R. Artemenko, O. S. Chovhaniuk // Shostyi natsionalnyi konhres z bioetyky z mizhnarodnoiu uchastiu. 27-30 veresnia 2016. Kyiv, Ukraina. – K., 2016. – S. 101-102.
3. Hurevych R. S. Informatsiino-osvitnii portal u pidhotovtsi maibutnikh uchyteliv: [monohrafiia] / R. S. Hurevych, H. B. Hordiichuk, M. Yu. Kademiia ta in. ; za red. doktora pedahohichnykh nauk, profesora, diisnoho chlena NAPN Ukrainy Hurevycha R. S. – Vinnytsia : Nilan-LTD, 2017. – 416 s.
4. Hurevych R. S. Pidhotovka maibutnikh uchyteliv v osvitno-informatsiinomu seredovyshchi zakladiv vyshchoi osvity zasobamy informatsiino-komunikatsiinykh tekhnolohii : [monohrafiia] / R. S. Hurevych, M. Yu. Kademiia, V. M. Boichuk, H. B. Hordiichuk, L. L. Konoshevskiy, O. L. Konoshevskiy, N. R. Opushko, O. V. Shestopal ; za red. akademika NAPN Ukrainy R. S. Hurevycha. – Vinnytsia : TOV Firma «Planer», 2019. – 564 s.
5. Hurzhii A. M. Informatsiino-komunikatsiini tekhnolohii u profesiino-tekhnichnii osviti : [monohrafiia] / A. M. Hurzhii, R. S. Hurevych, M. Yu. Kademiia ta in. ; za red. akademika NAPN Ukrainy Hurzhii A. M. U 2 chastynakh. – Chastyna 1. – Vinnytsia : Nilan-LTD, 2016. – 412 s.
6. Hurzhii A. M. Informatsiino-komunikatsiini tekhnolohii u profesiino-tekhnichnii osviti: [monohrafiia] / A. M. Hurzhii, R. S. Hurevych, M. Yu. Kademiia ta in.; za red. akademika NAPN Ukrainy Hurzhii A. M. U 2 chastynakh. – Chastyna 2. – Vinnytsia : Nilan-LTD, 2016. – 376 s.
7. Hurzhii A. M. Multymediini tekhnolohii ta zasoby navchannia : navchalnyi posibnyk / A. M. Hurzhii, R. S. Hurevych, L. L. Konoshevskiy, O. L. Konoshevskiy; za red. akademika NAPN Ukrainy Hurzhii A. M. – Vinnytsia: Nilan-LTD, 2017. – 556 s.
8. Kolisnyk-Humenuk Yu. I. Formuvannia profesiino-etychnoi kultury maibutnikh fakhivtsiv u protsesi humanitarnoi pidhotovky v medychnykh koledzhakh: monohrafiia / Yuliia Ihorivna Kolisnyk-Humenuk. – Lviv : Krai, 2013. – 296 s.
9. Sirak I. P. Formuvannia hotovnosti maibutnikh medychnykh sester do profesiinoi samorealizatsii : dys. ... kand. ped. nauk. : spets. 13.00.04 «Teoriia i metodyka profesiinoi osvity» / Sirak Inna Petrivna. – Vinnytsia, 2017. – 296 s.
10. Sursaieva I. S. Formuvannia profesiinoho myslennia maibutnikh feldsheriv u protsesi fakhovoi pidhotovky v medychnykh koledzhakh : dys. ... kand. ped. nauk. : spets. 13.00.04 «Teoriia i metodyka profesiinoi osvity» / Inna Stanislavivna Sursaieva. – Vinnytsia, 2016. – 298 s.
11. Yudina O. M. Psykholohichni osoblyvosti formuvannia empatiinosti maibutnikh likariv : avtoref. dys. ... kand. psykhol. nauk: 19.00.01 / O. M. Yudina ; In-t psykholohii im. H. S. Kostiuka APN Ukrainy. – K., 2004. – 17 s.

УДК 378.147:373.24

DOI 10.31652/2415-7872-2019-60-70-74

МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ МАЙБУТНІМИ ПЕДАГОГАМИ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

А. І. Кучай

orcid.org/0000-0002-0133-2109

У статті розглядаються теоретичні аспекти впровадження моделі формування готовності майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти до застосування інтерактивних педагогічних технологій у професійній діяльності. З'ясовано, що немає єдиної освітньої моделі інтерактивних педагогічних технологій. Зазначено, що застосування інтерактивних педагогічних технологій в освітньому процесі закладів освіти здійснюється за умови безпосереднього введення в освітню педагогічну діяльність запропонованої нами моделі формування готовності

майбутніх фахівців до застосування інтерактивних педагогічних технологій у професійній діяльності, яка набуває таких властивостей, що забезпечують ефективну організацію освітнього процесу.

Ключові слова: модель, професійна підготовка, інтерактивні педагогічні технології, професійна готовність, майбутні педагоги закладів дошкільної освіти, освітній процес, ігрове моделювання, творчий пошук.

THE MODEL OF FORMATION OF THE FUTURE PRE-SCHOOL EDUCATIONAL ESTABLISHMENTS SPECIALISTS' READINESS TO USE THE INTERACTIVE PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES IN PROFESSIONAL ACTIVITY

A. Kuchai

The article deals with the theoretical aspects of the implementation of the model of the readiness of the future teachers in pre-school educational establishments as for the application of the interactive pedagogical technologies in their professional activity. It is found out that there is no single educational model of the interactive pedagogical technologies. It is indicated that the using of the interactive pedagogical technologies in the educational process of educational institutions is carried out on condition of direct introduction into the educational pedagogical activity of the offered model of formation of the future specialists' readiness to use the interactive pedagogical technologies in professional activity, which acquires such properties, that provide effective organization of the educational process. The analysis of the professional training of future teachers of pre-school educational establishments shows that in the current conditions of development of the pedagogical science and practice, the system of teachers' training of pre-school education, their professional growth and improvement requires a scientific orientation, a model that would to some extent ensure the formation of professional readiness and competence.

The process of preparing students for the use of interactive pedagogical technologies in pre-school institutions should form a positive attitude towards innovative activity; to acquaint future teachers of pre-school educational institutions with innovative and interactive pedagogical technologies in preparing students for practical application of interactive pedagogical technologies during the educational process with preschoolers.

Keywords: model, professional training, interactive pedagogical technologies, professional readiness, future preschool teachers, educational process, game modeling, creative search.

В сучасних умовах розвитку педагогічної науки і практики система підготовки педагогів-дошкільників, їх професійного зростання та удосконалення потребує наукового орієнту, моделі, яка б у певній мірі забезпечувала формування індивідуальності, фахової готовності та компетентності педагога з дошкільної освіти. При цьому слід зазначити, що сучасні теоретичні та науково-практичні дослідження з питань застосування інтерактивних педагогічних технологій в освітньому процесі закладів освіти недостатньо розкривають модель формування готовності майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти до застосування таких технологій у професійній діяльності.

Таким чином виникає необхідність в обґрунтуванні та експериментальній перевірці моделі формування готовності до застосування інтерактивних педагогічних технологій у підготовці студентів, які навчаються за спеціальністю 012 Дошкільна освіта за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти.

Проблеми підготовки майбутніх педагогів розкрито в сучасних наукових дослідженнях Н. Бібік, О. Безлюдний, І. Зязюн, С. Гаврилюк, Е. Карпова, В. Кремень, В. Кузь, Н. Кузьміна, В. Кушнір, А. Ліненко, Г. Нагорна, І. Осадченко, С. Семчук, Л. Хомич та ін..

Так, професійна підготовка майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти в Україні складається з елементів, частина яких є позасистемними, що в достатній мірі впливають на процес підготовки студентів, які навчаються за спеціальністю 012 Дошкільна освіта за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

Тому, останнім часом ми можемо спостерігати підвищену увагу до проблеми формування готовності до застосування інтерактивних педагогічних технологій, а також пов'язаної з ними педагогічної творчості та надбань. Це спричинило велику увагу та появу багатьох публікацій, присвячених цій тематиці (К. Ангеловські, Л. Акпинар, Л. Беседіна, Е. Брасуїк, М. Бургін, І. Дичківська, В. Журавльов, Г. Коберник, І. Підласий, О. Пометун, О. Попова, В. Слободчиков, В. Химинець, П. Щедровицький та інші).

Особливе місце належить тим працям українських та зарубіжних учених, у яких аналізується професійна підготовка майбутнього педагога до застосування інноваційних та інтерактивних педагогічних технологій (В. Беспалько, І. Богданова, С. Бондар, М. Гриньова, І. Дичківська, М. Кларін, О. Падалка, О. Пехота, О. Пометун, Л. Беседіна, Г. Селевко, Ю. Харламов та інші).

Однак наукових розвідок, які б розкривали модель формування готовності майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти до застосування інтерактивних педагогічних технологій є недостатньо.

Отже, беручи до уваги вищезазначене, **метою статті** є з'ясування визначення, конструювання та сприяння впровадженню моделі формування вищезначеної готовності. Для цього потрібно обґрунтувати та дослідити значення понять модель та моделювання.

Зміна освітньої парадигми в сучасній освітній системі України від знаннєвої до компетентної моделі, перехід освіти на державні стандарти вимагають від закладів вищої освіти більш досконалої, професійної

підготовки майбутніх педагогів. Сучасні вихователі дітей дошкільного віку повинні розумітися на використанні та впровадженні інноваційних та інтерактивних педагогічних технологій в освітньому процесі закладів дошкільної освіти, різних формах інтраакції педагогів і дітей дошкільного віку під час освітньої діяльності. У зв'язку з цим існує постійна увага науковців до упровадження різноманітних моделей підвищення рівня професіоналізму майбутніх педагогів у процесі професійної підготовки у закладах вищої освіти. Тому, проблема моделювання досліджується вченими, науковцями та практиками з питань розвитку дошкільної освіти. Так, поняття «модель» сьогодні набуває загальнонаукового дослідження, значення і тлумачення. Модельні уявлення створюють імітацію аналогу до подібних наукових об'єктів. Подальше використання моделі та робота з нею надає багато нової інформації про об'єкти, дозволяє досліджувати певні педагогічні закономірності у відповідностях.

Так, постала необхідність упровадження в освітню діяльність нових форм моделей підготовки спеціалістів з дошкільної освіти, готових співпрацювати в умовах оновленої освітньої системи, застосовувати інноваційні та інтерактивні педагогічні технології у професійній діяльності, механізми їх застосування та реалізації у закладах освіти.

Щоб сформувати готовність до застосування інтерактивних педагогічних технологій в освітньому процесі у закладах дошкільної освіти майбутніми педагогами, необхідно визначити, сконструювати та сприяти впровадженню моделі формування вищеозначеної готовності. Для цього потрібно обґрунтувати та дослідити значення понять модель та моделювання.

Термін модель походить від латинського *modulus* – міра, мірило, зразок [1, с. 213]. Існує значна кількість трактувань цього терміну в педагогіці.

Г. Селевко вказує на те, що термін «модель» визначає як деяку систему (зразок, приклад, образ, конструкцію), що відображає і виражає деякі властивості і відносини іншої системи (називається оригіналом) і в зазначеному сенсі замінює його [6, с. 31].

Слушно зазначає Ю. Сурмін, що в широкому розумінні модель – це «образ (у тому числі умовний або уявний – зображення, описання, схема, креслення, графік, план, карта тощо), або прообраз (зразок) якого-небудь об'єкта або системи об'єктів (оригіналу моделі), що використовується за певних умов як їх заміщення або представник» [7, с. 294].

Так Ю. Тарський пропонує таке визначення моделі – це об'єкт, що заміщує оригінал і відбиває найважливіші риси та властивості оригіналу для даного дослідження, даної мети дослідження за обраною системи гіпотез [9, с. 44].

Таким чином, моделювання є методом дослідження специфічно організованих об'єктів, а модель – засобом пізнання, який ґрунтується на аналогії.

Моделювання в педагогіці, на думку В. Михеєва, має декілька аспектів застосування:

- гносеологічний, у якому модель відіграє роль проміжного об'єкта в процесі пізнання педагогічного явища;
- загальнометодологічний, який дозволяє оцінювати зв'язки й відношення між характеристиками стану різних елементів навчально-виховного процесу на різних рівнях їх опису та вивчення;
- психологічний, який дозволяє вести опис різних сторін навчальної й педагогічної діяльності, виявляти на цій основі психолого-педагогічні закономірності [3].

Так, С. Мельник стверджує, що моделювання педагогічних процесів складається з таких етапів:

- 1) постановка мети розв'язання педагогічної проблеми за допомогою моделі;
- 2) визначення основних компонентів педагогічної системи, які становлять її сутність;
- 3) виявлення об'єктивно існуючих взаємозв'язків між компонентами системи;
- 4) переведення компонентів системи абстрактною мовою (символікою);
- 5) вибір способів зображення моделі та її побудова [4].

Отже, кожен із аспектів моделювання дає змогу більш глибоко формалізувати досліджуваний педагогічний процес з метою насичення змістовного наповнення та його вивчення, технологічної інтерпретації і розроблення механізмів управління об'єктом чи процесом.

Найефективнішими моделями в освітньому процесі вважають організацію творчо-креативного пошуку студентів на основі впровадження дискусій, педагогічних ігрових ситуацій та проблем.

На думку І. Дичківської, «ігрове моделювання розкриває простір для пошуку самостійного розв'язання професійного завдання, корекції цього процесу. Головними способами ігрового моделювання педагогічної діяльності є мікророзкладання, реалізація педагогічних ситуацій, соціально-психологічний тренінг, психодрама, дидактичні спектаклі тощо. Ігрове моделювання охоплює й такі форми творчого пошуку, як мозковий штурм, дискусії, метод синектики (об'єднання різнорідних елементів) [2, с. 97].

Ми погоджуємося із думкою І. Дичківської, що з упровадженням в освітній процес закладів вищої освіти моделі ігрового проектування, моделювання здійснюється перехід освітньої діяльності в освітньо-креативну, творчу. Так правильно організовані і створені педагогічні умови сприяють розвитку

професійної готовності студентів та їх креативному застосуванню під час професійної діяльності. Тому моделі, що спроектовані за допомогою інтерактивних педагогічних технологій в освітньому процесі дають змогу уникнути педагогічних стереотипів, шаблонного міркування, що є особливо важливим у формуванні готовності до сприйняття новацій, нововведень як складової інноваційної та інтерактивної поведінки студентів [2, с. 99].

Загалом модель у педагогіці слугує концептуальним інструментом, аналогом певного фрагмента соціальної дійсності. Модель використовується для збереження й розширення знань про особливості та структуру модельованих процесів, орієнтовані насамперед на управління ними [2; 3; 7; 8].

За характером створення освітніх моделей прийнято вирізняти два основних способи моделювання:

- 1) предметне моделювання, під час якого дослідження проводиться на матеріальній моделі, що відтворює певні геометричні, фізичні, динамічні чи функціональні характеристики об'єкта;
- 2) знакове (інформаційне) моделювання, під час реалізації ідеальними моделями слугують схеми, креслення, графіки й формули, запропоновані в деякому алфавіті [5].

До основних етапів побудови педагогічної моделі відносять:

- Перший етап: постановка педагогічного завдання. Цей етап вважається найбільш важливим, адже від чіткої, обгрунтованої постановки педагогічного завдання залежить постановка педагогічної проблеми.
- Другий етап: побудова моделі. Після постановки педагогічного завдання відбувається теоретичне трактування дефініцій усіх структурних елементів моделі та її побудова.
- Третій етап – перевірка моделі на достовірність опису. Після побудови моделі необхідно з'ясувати відповідність моделі вимогам освітнього процесу та реаліям сьогодення. Це виявляється в аналізі всіх релевантних змінних, що впливають на вивчення і вирішення поставленого педагогічного завдання.
- Четвертий етап – упровадження моделі. Проведення цього етапу сприяє визначенню ступеня успішності апробації і застосування побудованої педагогічної моделі. Цей етап дає можливість модифікувати та адаптувати модель під умови та вимоги освітнього процесу у реальній педагогічній системі. Це пов'язано з тим, що під час практичної діяльності можуть проявлятися слабкі сторони моделі або виникають такі показники, які недоречні при розв'язанні педагогічної проблеми [5].

Розроблена нами модель формування готовності майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти до застосування інтерактивних педагогічних технологій у професійній діяльності містить три блоки: методологічно-цільовий, змістово-процесуальний та оцінно-результативний.

Методологічно-цільовий блок складається із мети, принципів та компонентів формування готовності майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти до застосування інтерактивних педагогічних технологій у професійній діяльності.

В означеній моделі визначено функціонально-структурну взаємодію мети; принципів (цілісності і єдності, системності і ціленаправленості, суб'єкт-суб'єктної взаємодії, варіативності, гнучкості, креативності, інноваційності та інтеграційності, групової та індивідуальної роботи, рефлексії); компонентів (мотиваційного, когнітивного, прогностичного); педагогічних умов, що сприяють реалізації моделі формування готовності майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти до застосування інтерактивних педагогічних технологій у професійній діяльності (оптимізація освітньо-педагогічної взаємодії викладача й студента завдяки інтеракційній культурі; впровадження самокерованого збагачення та розвитку фахової готовності студентів у ЗВО, створення матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу із застосування інтерактивних технологій в освітньому середовищі закладів дошкільної освіти; варіативне апробування упровадження ППТ, форм, методів підготовки майбутніх педагогів до застосування інтерактивних технологій в освітньому процесі; вивчення нормативних, вибіркокових і спеціальних дисциплін); етапів підготовки (початковий, основний, заключний); критеріїв (мотиваційно-цільового, пізнавально-когнітивного, технологічно-діяльнісного) та рівнів (високий, середній, низький); форм роботи (лекції, практичні заняття, спецсценар «Формування готовності майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти до застосування інтерактивних педагогічних технологій у професійній діяльності», налаштування студентської молоді на самостійну роботу, закріплення теоретичних знань у педагогічній практичній діяльності); методів підготовки: проблемно-пошукове викладення теоретичного матеріалу зі спецсценару; технології ігрового та дискусійного характеру; проєкції казкотерапії; створення і моделювання творчо-креативних проєктів на аналогіях; ділові, інтерактивні, педагогічні ігри з подальшим обговоренням ефективності задіяних ППТ, форм, методів та прийомів освітньої діяльності; самостійне розв'язання і тлумачення педагогічних завдань із подальшим оцінюванням застосованої інтеракції.

Висновки. Проаналізувавши все сказане вище, ми дійшли висновку: у закладах освіти педагоги застосовують певну модель інтерактивних педагогічних технологій, що сприяє формуванню відповідальності, самостійності, розвитку креативності, практичних навиків у учасників освітнього процесу. Таким чином, очікуваним результатом впровадження моделі в освітній процес закладів вищої

освіти є підвищення рівня формування готовності майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти до застосування інтерактивних педагогічних технологій у професійній діяльності.

Подальшого дослідження потребує проблема впровадження моделі формування готовності майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти до застосування інтерактивних педагогічних технологій.

Література

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і гол. ред. В.Т.Бусел.– Київ: Ірпінь: Перун, 2001.– 1440 с.
2. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології. Практикум: навч. посіб. / І.М.Дичківська.– Київ: Слово, 2013.– 447 с.
3. Мельник С. В. Моделювання діяльності інноваційного навчального закладу – Школи сприяння здоров'ю / С. В. Мельник // Рідна школа. – 2006. – Вип. 4. – С. 25–29.
4. Михеев В. И. Моделирование и методы теории измерений в педагогике. 3-е изд., стереотип. / В. И. Михеев– Москва: КомКнига, 2006. – 200 с.
5. Почуєва О. О. Моделювання в теорії управління освітніми процесами / О. О. Почуєва [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://virtkafedra.ucoz.ua/el_gurnal/pages/vyp10/Pochueva.pdf (дата звернення: 15.03.2018).
6. Селевко Г. К. Педагогические технологии на основе информационно-коммуникационных средств / Г. К. Селевко – Москва: НИИ школьных технологий, 2005. – 208 с.
7. Сурмін Ю. П. Майстерня вченого: підруч. для науковців / Ю. П. Сурмін. – Київ: Навч.-метод. центр «Консорціум з удосконалення менеджмент-освіти в Україні», 2006. – 302 с.
8. Тарасова О. Інтерактивні методи навчання як засіб активізації пізнавальної діяльності студентів під час лекційних занять / О. Тарасова // Вісник психології і педагогіки. Київ, 2011. Вип. 5. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.psych.kiev.ua/Збірник_наук._праць._Випуск_5 (дата звернення: 18.12.2016).
9. Тарський Ю. И. Методология моделирования в контексте исследования образовательных систем / Ю. И. Тарский // Моделирование социально-педагогических систем: материалы регион. науч.-практ. конф. (Пермь, 16–17 сентября 2004 г.). – Пермь, 2004. – С. 22–28.

References

1. Velykyi tлумachnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy / uklad. i hol. red. V. T. Busel. – Kyiv: Irpin: Perun, 2001.– 1440 s.
2. Dychkivska I. M. Innovatsiini pedahohichni tekhnolohii. Praktykum: navch. posib. / I. M. Dychkivska.– Kyiv: Slovo, 2013. – 447 s.
3. Melnyk S. V. Modeliuvannia diialnosti innovatsiinoho navchalnoho zakladu – Shkoly spriannia zdoroviu / S. V. Melnyk // Ridna shkola. – 2006. – Vyp. 4. – S. 25–29.
4. Miheev V. I. Modelirovanie i metody teorii izmerenij v pedagogike. 3-e izd., stereotip. / V. I. Miheev– Moskva: KomKniga, 2006. – 200 s.
5. Pochuieva O. O. Modeliuvannia v teorii upravlinnia osvitnimy protsesamy / O. O. Pochuieva [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: https://virtkafedra.ucoz.ua/el_gurnal/pages/vyp10/Pochueva.pdf (data zvernennia: 15.03.2018).
6. Selevko G. K. Pedagogicheskie tekhnologii na osnove informacionno-kommunikacionnyh sredstv / G. K. Selevko – Moskva: NII shkol'nyh tekhnologij, 2005. – 208 s.
7. Surmin Yu. P. Maisternia vchenoho: pidruch. dlia naukovtsiv / Yu. P. Surmin. – Kyiv: Navch.-metod. tsentr «Konsortsium z udoskonalennia menedzhment-osvity v Ukraini», 2006. – 302 s.
8. Tarasova O. Interaktyvni metody navchannia yak zasib aktyvizatsii piznavalnoi diialnosti studentiv pid chas lektiinykh zaniat / O. Tarasova // Visnyk psykholohii i pedahohiky. Kyiv, 2011. Vyp. 5. [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: http://www.psych.kiev.ua/Zbirnyk_nauk._prats._Vypusk_5 (data zvernennia: 18.12.2016).
9. Tarskij YU. I. Metodologiya modelirovaniya v kontekste issledovaniya obrazovatel'nyh sistem / YU. I. Tarskij // Modelirovanie social'no-pedagogicheskikh sistem: materialy region. nauch.-prakt. konf. (Perm', 16–17 sentyabrya 2004 g.). – Perm', 2004. – S. 22–28.

УДК 378.637.035.4

DOI 10.31652/2415-7872-2019-60-74-78

ЗНАЧЕННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У ФОРМУВАННІ ПОЛІТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ В УМОВАХ ВИЩИХ ВІЙСЬКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

М. І. Левко

orcid.org/0000-0001-8648-6715

У статті розкрито значення інтерактивних методів навчання у формуванні політичної культури майбутніх офіцерів в умовах вищих військових навчальних закладів. З-поміж традиційних методів навчання нами виокремлено найбільш ефективні методи стимулювання пізнавальної активності та самостійності курсантів. Зокрема, це такі: педагогічні ситуації взаємодії (ціннісно-сислового вибору, орієнтовні, аналітичні, критичного аналізу інформації, самопрезентації, оцінки, конструктивно-творчі, корекційно-